

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO (TAP-20-1768)(20-13340(2))**

2020-10-14 Nr. NV-2806

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: Nustatyti 642 Eur minimaliąją mėnesinę algą (MMA) ir padidinti mažiausią darbo užmokestį gaunančių darbuotojų pajamas.

Esama situacija:

- Nuo 2020 m. sausio 1 d. MMA – 607 Eur, minimalusis valandinis atlygis – 3,72 Eur. Lietuvoje 2020 m. rugpjūčio mėn. buvo apie 130 tūkst. darbuotojų gaunančių MMA ir mažiau, iš jų biudžetinėse įstaigose – apie 20 tūkst.
- Darbo kodeksas nustato, kad Vyriausybė tvirtina MMA ir minimalųjį valandinį atlygį, gavusi Trišalės tarybos rekomendaciją ir atsižvelgdama į šalies ūkio vystymosi rodiklius bei tendencijas (141 str. 3 d.).
- Trišalė taryba, siekdama depolitizuoti MMA dydžio nustatymą, yra sutarusi, kad MMA ir vidutinio darbo užmokesčio (VDU) santykis neturi būti mažesnis kaip 45 proc. ir didesnis kaip 50 proc. bei turi atitikti ketvirtadalio didžiausią santykį tarp VDU ir MMA turinčių ES valstybių vidurkį, kuris numatomas pagal ES statistikos tarybos paskutinių 3 metų skelbiamus duomenis.
- Atsižvelgiant į tai, kad ketvirtadalio didžiausią MMA ir VDU santykį turinčių ES šalių (Slovėnija – 50 proc.; Portugalija – 49,3 proc., Prancūzija – 47,7 proc.; Liuksemburgas – 46,9 proc.; Lenkija – 46,6 proc. proc.) vidurkis yra 48,1 proc., o planuojamas 2020 m. šalies vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis be priedų ir priemonių – 1 336 Eur, MMA sudarytų 642,6 Eur (1 336 Eur x 0,475).

Esmė: Siūloma nuo 2021 m. sausio 1 d. patvirtinti 642 Eur MMA vietoj dabar nustatytos 607 Eur (didinama 35 Eur, arba 5,77 proc.) ir 3,93 Eur minimalųjį valandinį atlygį vietoj dabar nustatyto 3,72 Eur (didinama 0,21 Eur, arba 5,77 proc.) bei rekomenduoti socialiniams partneriams kolektyvinėse sutartyse nustatyti didesnius dydžius.

MMA ir VDU santykis Lietuvoje būtų 48,1 proc. (ES svyruoja nuo 45 proc. iki 50 proc.).

Valstybės biudžeto lėšų poreikis – apie 13 mln. Eur.

Derinimas:

- Trišalė taryba 2020 m. rugsėjo 30 d. posėdyje nepriėmė vieno sprendimo dėl MMA didinimo nuo 2021 m., nes šiuo klausimu buvo pateiktos skirtingos nuomonės: darbdavių atstovai laikėsi pozicijos, kad svarstymą reikia atidėti, paliekant 607 Eur MMA, darbuotojų atstovai siūlė MMA didinti iki 663 Eur, Vyriausybės atstovai – iki 642 Eur.
- Projektas buvo pateiktas derinti FM, EIM, LSA, darbdavių ir darbuotojų atstovams. Išvadas pateikė Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ (pasiūlė patvirtinti 663 Eur MMA), Lietuvos verslo konfederacija (pasiūlė atidėti sprendimą dėl MMA didinimo

2021 m. sausio mėn.) ir Jurbarko rajono verslininkų organizacija (pasiūlė MMA nedidinti). Argumentai pateikti derinimo pažymoje.

- 2020-10-13 gautas Trišalėje taryboje dalyvaujančių darbdavių organizacijų (asociacijos „Investor’s Forum“, Lietuvos darbdavių konfederacijos, Lietuvos pramoninkų konfederacijos, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos, Lietuvos verslo konfederacijos ir Žemės ūkio rūmų) prašymas sprendimą dėl MMA didinimo priimti tik įvertinus 2020 m. gruodžio mėn. atnaujintą ekonominės raidos scenarijų ir gavus papildomą Trišalės tarybos išvadą.

Atitiktis Vyriausybės programai: Atitinka Vyriausybės programos 113 punkto nuostatą „Pripažindami, kad ekonominė didelio nedarbo lygio ir emigracijos priežastis yra santykinai nedideli atlyginimai, imsime sparčių ir efektyvių priemonių gyventojų gaunamoms pajamoms didinti“.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje ir įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt